

Lindås kommune
Kvernhusmyrane 20
5914 ISDALSTØ

Rapport etter kontroll av Lindås kommune sin stadlege kontroll i produksjonstilskot januar 2017

Fylkesmannen viser til vårt brev, datert 31. januar 2017, der vi varsla kontroll av Lindås kommune sin stadlege kontroll av føretak som søkte om produksjonstilskot i januar 2017.

Bakgrunn for kontroll frå Fylkesmannen

I Virksomhets- og økonomiinstruks for Fylkesmannen frå Landbruks- og Matdepartementet for 2017 står det at vi skal kontrollere minst 20 % av kommunane i fylket ved forvaltningskontroll. Forvaltningskontrollar vert gjennomførte med heimel i Reglement for økonomistyring i staten av 12. desember 2003, § 15 *Kontroll av underliggende virksomheter og andre som utøver forvaltningsmyndighet samt tilskuddsmottakere.*

Kvifor kommunen skal kontrollere søkjarar av produksjonstilskot

Kommunane skal gjennomføre stadleg kontroll hos minst 5 % av føretaka per søknadsomgang som har søkt om produksjonstilskot og tilskot til avløyseing ved ferie og fritid.

Føremålet med kontrollen er å få stadfesta at opplysningane som er gjeve i søknaden og ikkje kan kontrollerast på annan måte, er rette og at vilkåra for tildeling av tilskot i tråd med søknad er oppfylt.

Stadleg kontroll skal, saman med sakshandsaminga elles, sikra rett tildeling og utbetaling av tilskot, samt førebyggja, avdekka og korrigera feil og manglar, jf. Reglement for økonomistyring i staten av 12. desember 2003.

I brev, datert 31. januar 2017, bad Fylkesmannen Lindås kommune oversende risikovurderingane som var gjort i forkant av utplukk av føretak til kontroll. Den 6. februar 2017 mottok Fylkesmannen e-post frå sakshandsamar Eli Bjørklid. Kommunen prioriterte driftsfellesskap og villsaudrift som grunnlag for utplukk til kontroll.

Varsel om kontroll

Kommunen skal som hovudregel varsla føretaket før kontroll. Reglane om saksførebuing og klage ved pålegg om å gje opplysningar, føl av forvaltningslova. Ein kan bruka e-post, telefon eller brev for å varsla kontrollen. Føremålet med varslina er å informera føretaket om føremål og omfang av kontroll, søkjar sine plikter og rettar, avtala tid for kontroll, samt førebu føretaket på kva dokumentasjon som skal leggjast fram ved kontroll. I e-post motteke

hos Fylkesmannen 6. februar, var det lagt ved kopi av brev om varsel om kontroll som gjekk ut til føretaka som skulle kontrollerast. Her var det informert om kva dokumentasjon ein ønskte å undersøkje og tidspunkt for kontroll.

Gjennomføring av stadleg kontroll

Stadleg kontroll inneber å kontrollera om opplysningane søkjar har gjeve opp i søknadsskjemaet, stemmer med faktiske forhold. Alle aktuelle punkt i kontrollskjemaet skal kontrollerast og fyllast ut. Kommunen må registrera kontrolldata for søknaden for at denne skal komme med i sentral utbetaling av tilskot. Innehavar eller annan person som forpliktar føretaket skal signera på kontrollskjemaet for å stadfesta at kontrollen er gjennomført, og at opplysningane som er notert under kontrollen er rette.

Kontrolldagen, 13. februar 2017, deltok sakshandsamar i Lindås kommune, Eli Bjørklid, og representant frå Fylkesmannen, Silje Anette Lyhammer.

Lindås kommune kontrollerte tre føretak denne dagen. Sakshandsamar kontrollerte dyretal, avløysarutgifter og mogleg driftsfellesskap mellom to av føretaka saman med eitt føretak som søker tilskot i ein annan kommune.

Kontroll av avløysarutgifter

Føretak som søker om avløysartilskot må kunne visa fram dokumentasjon på faktiske utgifter til avløysing ved ferie og fritid ved førespurnad frå kommunen. Eksempel på dokumentasjon er; a-melding, bankbilag, faktura eller rekneskap.

Dei føretaka som hadde brukt avløysar i avløysåret 2016, kunne vise fram dokumentasjon og den vart funnen i orden.

Kontroll av dyretal

Det kan berre gjevast tilskot til husdyr som søker disponerer og søker tilskot for, jf. § 3 i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Dette tyder at føretaket aldri får meir tilskot enn det som er oppført i søknaden. Kommunen skal difor ikkje føre opp fleire dyr enn omsøkt ved kontroll. Dyretalet kan kontrollerast ved fysisk teljing og/ eller dokumentasjon. Dersom det ikkje er mogleg å telja dyr i samband med stadleg kontroll, vert det rådd til at opplysninga på søknadsskjemaet vert kontrollert mot relevant dokumentasjon. Her er nokre eksempel; dyrehaldsjournalar, bilag for kjøp og sal av dyr, innsetjingsavtalar, utgifter til fôr, opplysningar frå slakteri osv.

Dyretalet til to av føretaka vart telt fysisk. På den eine staden stemte ikkje dyretalet overeins med det som var omsøkt, men det vart likevel godkjent av sakshandsamar. Det tredje føretaket hadde ikkje med seg dyrelister til kontrollen, dyra vart heller ikkje telt fysisk. Dyretalet som var omsøkt vart godkjent.

Kontroll av mogleg driftsfellesskap

Sakshandsamar i Lindås kommune mistenkte mogleg driftsfellesskap mellom to av dei kontrollerte føretaka saman med eit tredje føretak som ikkje søker tilskot i Lindås.

Nokre ytre forhold som kan indikera driftsfellesskap mellom føretak kan vera nærleik på eigarsida; felles driftssenter, geografisk nærleik mellom driftssenter eller samanblanding av buskapar. Lista er ikkje uttømmende.

Hos dei kontrollerte føretaka var det mest tale om geografisk nærleik mellom driftssentra og samanblanding av buskapar. Føretaka hadde ei prosentvis fordeling av sauene i villsauglaget og gjorde greie for rekneskapen til villsaubuskapen.

Underskrifter

Sakshandsamar fekk underskrift på kontrollskjemaet frå alle føretaka, samt at ho signerte sjølv.

Funn

Avvik

Tal dyr skulle ikkje vore godkjent utan nøyaktig teljing mot dyrelister eller fysisk teljing. Liste over døde dyr burde vore dokumentert og sjekka. Her er det ein risiko for at det er betalt ut husdyrtilskot til for mange sauer.

Tilbakemelding

Dersom de har merknader til rapporten, ber Fylkesmannen om dykkar tilbakemeldingar innan 1. september 2017.

Med helsing

Åse Vaag
landbruksdirektør

Silje Anette Lyhammer
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.